

УДК 330.322 "71": 519.86(477.53)

О. І. Маслак,
 д. е. н., професор кафедри економіки,
 Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
 О. О. Безручко,
 к. е. н., асистент кафедри економіки,
 Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
 В. А. Таловер,
 здобувач кафедри економіки,
 Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПОЛТАВСЬКОМУ РЕГІОНІ З ВИКОРИСТАННЯМ КОРЕЛЯЦІЙНО- РЕГРЕСІЙНОЇ МОДЕЛІ

O. Maslak,
 Doctor of Economics, Professor of Economics department, Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskiy National University
 O. Bezruchko,
 Ph.D., Assistant Professor of Economics department, Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskiy National University
 V. Talover,
 PhD Applicant of Economics department, Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskiy National University

DEFINITION OF INVESTMENT PROSPECTS OF POLTAVA REGION WITH THE USING OF CORRELATION-REGRESSION MODEL

У статті обґрунтовано необхідність підвищення інвестиційної активності на національному та регіональному рівнях, систематизовано сукупність чинників, які визначають інвестиційну привабливість регіону. Вивчено найважливіші складові, за якими визначають рівень інвестиційної привабливості регіону: інвестиційний потенціал і інвестиційний ризик, зосереджено увагу на видах інвестиційних ризиків, що є важливим в умовах загострення кризових явищ в економіці країни. Досліджено рівень інвестиційної привабливості Полтавського регіону, основні тенденції розвитку інвестиційної діяльності в області, особливості іноземного інвестування в різні сфери господарювання, визначено найбільш пріоритетні галузі для вкладення матеріально-технічних і інтелектуальних цінностей, за допомогою кореляційно-регресійної моделі визначено сукупність інвестиційних факторів, які найбільше впливають на загальний рівень соціально-економічного розвитку регіону, основні проблеми підвищення рівня інвестиційної активності, сформовано основні напрями розвитку інвестиційної діяльності в області.

The necessity for increased investment activity at national and regional levels has been justified in the article, the set of factors that determine the investment attractiveness of the region has been systematized. It has been studied the most important components, which determine the level of investment attractiveness of the region: investment potential and investment risk focuses on the types of investment risk that is important in terms of aggravation of the crisis in the economy. The level of investment attractiveness of the Poltava region, major trends in investment activity in the region have been investigated, especially foreign investment in various spheres of economy, defined most priority sectors for investment logistical and intellectual values have been identified. With using of correlation-regression model it has been identified a set of investment factors that most influence the overall level of socio-economic development of the region, the main problem of increasing investment activity, formed the main directions of investment activity in the region.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, інвестиційний ризик, інвестиційний потенціал, кореляційно-регресійна модель, іноземні інвестиції.

Key words: investment attractiveness, investment risk, investment potential, correlation-regression model, foreign investment.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах стрімкого розвитку новітніх технологій, формування економіки знань, заснованої на максималь-

но повному використанні науково-технічного, інтелектуального та креативного потенціалів, інвестиції є найважливішим засобом забезпечення прогресивних структурних зрушень в економіці, поліпшення якісних показників діяльності на мікро-, мезо- і макрорівнях. Подолання кризових явищ, стабілізація і розвиток економі-

Таблиця 1. Рейтинги інвестиційної привабливості регіонів та міст України

Регіони	Ранги складових інвестиційного потенціалу		Інвестиційні ризики
	Інноваційна	Інфраструктурна	
1	2	3	4
Київ	1	1	26
Дніпропетровська обл.	4	5	6
Харківська обл.	3	4	23
Одеська обл.	9	7	9
Запорізька обл.	6	13	22
Львівська обл.	8	3	19
Полтавська обл.	10	15	17
Київська обл.	13	20	2
Миколаївська обл.	7	24	12
Луганська обл.	5	21	25
Севастополь	25	2	29
Чернігівська обл.	11	23	5
Житомирська обл.	18	14	10
Волинська обл.	26	9	1
Івано-Франківська обл.	12	27	21
Черкаська обл.	21	25	7
Вінницька обл.	20	8	11
Хмельницька обл.	24	18	13
Сумська обл.	15	11	8
Рівненська обл.	27	22	14
Херсонська обл.	16	26	15
Кіровоградська обл.	17	17	24
Закарпатська обл.	19	19	16
Чернівецька обл.	23	10	3
Тернопільська обл.	22	16	4

Джерело: [11].

ки України, підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняних підприємств значною мірою залежать від того, наскільки ефективною є інвестиційна діяльність.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання розвитку та оптимізації інвестиційних процесів досліджувалися в працях багатьох науковців, серед них: Ю.Н. Бажал, С.І. Бандур, І.А. Бланк, О.В. Гаврилюк, В.М. Геєць, С.О. Іщук, С.В. Степаненко, Ф.І. Хміль, М.Г. Чумаченко, І.М. Школа та інші. Вивченню регіональної специфіки інвестиційної діяльності приділяли увагу Г.О. Харламова, К.С. Танько, Е.Д. Качаєв, Л.О. Петкова тощо.

Однак, враховуючи високу актуальність даної проблематики, особливо в умовах загострення соціально-економічної кризи в країні, негативного впливу зовнішніх чинників на розвиток інвестиційної діяльності, потребують подальшого вивчення питання щодо підвищення інвестиційної привабливості регіонів і національної економіки в цілому.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є визначення основних чинників підвищення інвестиційної привабливості регіону, формування векторів розвитку інвестиційної діяльності в Полтавському регіоні з використанням кореляційно-регресійного моделювання для встановлення причинно-наслідкових зв'язків інвестиційних факторів і загального рівня економічного розвитку.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Передумовою активізації інвестиційних процесів як в державі, так і в регіонах є формування сприятливого

інвестиційного клімату, підвищення інвестиційної привабливості економіки як об'єкта інвестиційної діяльності [15].

Інвестиційна привабливість регіону визначається сукупністю чинників, які можна поділити на дві великі групи:

1) жорсткі фактори, дію яких неможливо (або дуже складно) змінити в короткостроковій перспективі, вони в значній мірі визначають потенціал області та є базою для середньо- та довгострокових прогнозів розвитку середовища реалізації інвестиційних проектів;

2) м'які фактори, які можуть бути змінені протягом відносно короткого періоду часу та можуть створювати бар'єри для реалізації інвестиційних проектів, переважно стосуються сприйняття економічного середовища інвесторами [1; 2].

Міністерство економіки з питань європейської інтеграції України щорічно розраховує рейтинг привабливості регіонів України за такими показниками: економічний стан регіону, розвиток ринкової, інноваційної, транспортної та фінансової інфраструктури, стан людських ресурсів, діяльність органів місцевої виконавчої влади у сфері підприємництва [10; 11].

Як складові інвестиційної привабливості регіону використовують дві характеристики: інвестиційний потенціал і інвестиційний ризик. Рейтинговий аналіз регіонів та міст України показав, що лідером по сукупному інвестиційному потенціалу залишається м. Київ. До групи лідерів потрапили Дніпропетровська, Харківська і Одеська області, хороший інвестиційний клімат відмічений в Полтавській і Київській областях (табл. 1).

Інвестиційний потенціал регіону характеризує можливості регіону по залученню інвестицій і в своїй основі є кількісною характеристикою, яка включає основні макроекономічні показники, що відображають конку-

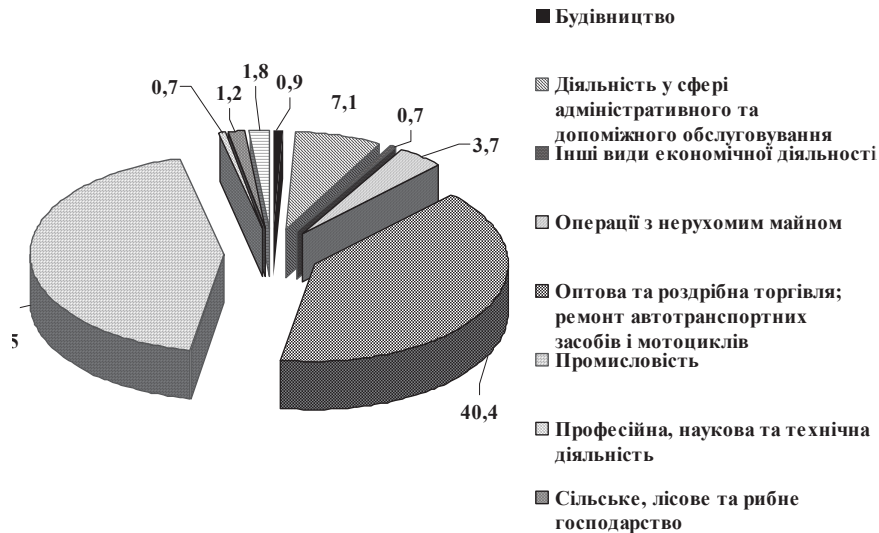

Рис. 1. Структура прямих іноземних інвестицій за галузями національного господарства, %

рентні можливості для залучення потенційних інвесторів, і відображає вплив диференціації об'єктивних територіальних відмінностей на стійкий розвиток і включає наступні потенціали: споживчий, трудовий, технічний, фінансовий, інституційний, інноваційний, інфраструктурний, інтелектуальний [3; 9].

Інвестиційний ризик являє собою ймовірність виникнення фінансових втрат у вигляді доходу (прибутку) внаслідок невизначеності умов інвестиційної діяльності. Рівень інвестиційного ризику значно варіюється по економічних районах України. З одного боку, територіальні розходження інтегрального показника ризиків об'єктивно відбивають специфіку окремих регіонів, маючи на увазі їх політичні, національні, соціальні й економічні відмінності. Викремлюють такі основні види інвестиційних ризиків:

- інфляційний ризик — ризик втрат, які може понести інвестор від неконтрольованого зростання інфляції;
- ринковий ризик, який виникає в результаті негативної зміни вартості активів через коливання процентних ставок, курсів валют, цін акцій, облігацій;
- операційний інвестиційний ризик, пов'язаний з ймовірністю інвестиційних втрат внаслідок технічних помилок, що тягнуть за собою аварії і простої технологічного обладнання, поява браку;
- функціональний ризик, ймовірність виникнення якого пов'язана з помилками, допущеними при формуванні і управлінні портфелем фінансових інструментів;
- кредитний ризик — пов'язано з неможливістю позичальника або поручителя виконувати прийняті на себе зобов'язання по сплаті кредиту та відсотків по ньому.

— виробничий ризик — пов'язаний з експлуатацією "підприємства", виникає внаслідок використання нової техніки і технології;

— фінансовий ризик, ймовірність виникнення якого пов'язана зі збільшенням витрат і відповідно зі зниженням рентабельності проектів, зменшенням дивідендів і додатковими запозиченнями;

— ризики, пов'язані з ринком (ризик реалізації) — можуть бути наслідком помилкової оцінки ринку (його обсягу, сегментації), старіння продукції або невідповідності її споживчим властивостям [6; 8].

Розглядаючи інвестиційну привабливість Полтавського регіону, слід зазначити, що за більшістю показників він належить до провідних регіонів України:

1. Полтавщина займає вигідне економіко-географічне положення у центрі України на перетині важливих міжнародних транспортних шляхів.
2. Темпи розвитку регіональної промисловості перевищують середньоукраїнські показники.
3. Значний науково-технічний потенціал здатний забезпечити супровід розвитку основних секторів економіки і соціальної сфери.
4. Розвинутий аграрно-промисловий комплекс, що характеризується високим рівнем виробництва зернових і технічних культур, продукції тваринництва.
5. Розвинута мережа закладів охорони здоров'я, культури, спорту та відпочинку, яка дозволяє гармонійно розвиватись кожній людині на Полтавщині [4; 5].

Розмір прямих іноземних інвестицій (ПІІ) свідчить про розкритий інвесторами економічний потенціал регіону,

Таблиця 2. Основні фактори інвестиційної регіональної політики, що впливають на рівень економічного розвитку Полтавської області

Рік	ВВП (Y)	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆
2005	99,2	3709	84	12,83	2870	138,49	97,6
2006	108,2	4760	10,27	15,57	3157	122,95	106,5
2007	105,8	6672	15,07	20,28	4329	99,65	103,2
2008	94,9	8840	15,4	27,02	5993	180,41	85,9
2009	86,8	7691	8,36	28,24	6180	133,11	84,3
2010	109,5	6289	10,95	34,46	4714,23	124,45	112,6
2011	101,8	7859	18,39	39,29	5844,69	186,53	99,6
2012	97,8	10217	315,2	44,43	7276,06	126,24	100
2013	94,4	9536	317,78	46,98	7336,99	212,15	94,7
2014	96	8828	36,43	49,93	7474,75	348,46	92,9
2015	98,4	7836	123,12	60,5	6477,17	128,53	96,2

Таблиця 3. Показники кореляційної залежності динаміки валового регіонального продукту Полтавської області від індикаторів інвестиційного розвитку

Залежність	$Y = 47,844 + 0,00439 X_1 - 0,01062 X_2 + 0,24735 X_3 - 0,00829 X_4 + 0,02290 X_5 + 0,55106 X_6$						
β-коефіцієнти	47,844	0,00439	-0,01062	0,24735	-0,00829	0,02290	0,55106
Фактичне значення t-критерію Стюдента (4)	11,503	9,066	-5,272	6,548	-9,067	5,775	15,162
Фактичне значення t-критерію Стюдента (4)	2,776						
Коефіцієнт множинної детермінації D=RI	0,9968						
Нормований RI	0,9919						
Фактичне значення критерію Фішера Fp (6; 4)	207,61						
Критичне значення критерію Фішера Fp (6; 4)	6,16						

так в області працює 387 підприємств з іноземними інвестиціями із 48 країн-інвесторів. Найбільші обсяги інвестицій в області належать партнерам зі Швейцарії, Кіпру, Нідерландів, Об'єднаного Королівства Великої Британії, Російської Федерації, Панами та Азербайджану та США. Залучення іноземних інвестицій покращує якість ділового середовища, посилюючи ринкову конкуренцію та стимулюючи підвищення продуктивності праці [11].

Протягом 2015 року в економіку області іноземними інвесторами вкладено 23,5 млн дол. США прямих інвестицій. Більшість обсягів іноземних інвестицій зосереджено на промислових підприємствах (85,6 %), при цьому пріоритетними для іноземних інвесторів залишаються підприємства переробної промисловості (в виробництво коксу, продуктів нафтопереробки вкладено 20,9 % загального обсягу іноземних інвестицій, у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів — 7,5 %). Також іноземні інвестори виявляють зацікавленість до підприємств, що здійснюють торгівлю, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку, будівництво, сільське господарство, мисливство, лісове господарство, операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям [4; 13] (рис. 1).

Іноземні інвестиції розміщені на підприємствах, розташованих в 5 містах та 21 районі області, але основні обсяги (82,1 % загального обсягу прямих іноземних інвестицій області) зосереджені в містах Комсомольськ, Кременчук, Полтава.

Накопичений обсяг іноземного капіталу станом на 1 січня 2016 року склав 1 млрд доларів США. Проте внаслідок курсової різниці, яка виникла у зв'язку зі змінами валютного курсу, обсяги зменшились на 3,8 % (по Україні — на 5,2 %) відповідно до обсягів іноземних інвестицій на початок року. Водночас обсяг іноземних інвестицій у розрахунку на одну особу населення регіону склав 696,8 дол США (це четверте місце серед областей України) [4].

За 2015 рік підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 7606,1 млн грн капітальних інвестицій. Частка Полтавщини у загальнодержавному обсязі капітальних інвестицій становить 3 %. Найбільшу частку капітальних інвестицій освоєно підприємствами промисловості (43,8 % усіх вкладень).

Пріоритетними галузями регіону для інвестування є: агропромисловий комплекс; підприємства машинобудування і металообробки; промисловість будівельних матеріалів; підприємства добувної та переробної промисловості; охорона навколишнього середовища; рівня освіти населення [14].

Для визначення найбільш впливових чинників інвестиційного розвитку Полтавського регіону доцільно побудувати кореляційно-регресійну модель, яка передбачає встановлення оптимального рівня та співвідношення основних факторів виробництва — праці, капіталу, зокрема капітальних інвестицій, інновацій, інвестицій в основний капітал та інших показників соціально-економічного розвитку регіону, які становлять систему, що впливає на загальний стан економіки регіону та його валовий дохід як основний результат її функціонування.

Після первинного оброблення даних з інформаційної бази в якості факторів інвестиційної політики, які суттєво впливають на розвиток Полтавського регіону прийняті:

$$VRP(Y) = f(X_1; X_2; X_3; X_4; X_5; X_6) \quad (1),$$

де VRP (Y) — валовий регіональний продукт, у порівнянних цінах, у % до попереднього року;

X_1 — інвестиції в основний капітал, млн грн.;

X_2 — капітальні інвестиції за рахунок коштів державного бюджету, млн грн.;

X_3 — доходи населення, млн грн.;

X_4 — капітальні інвестиції за рахунок власних коштів підприємств та організацій, млн грн.;

X_5 — загальна сума витрат на інноваційну діяльність, млн грн.;

X_6 — темп зростання промислової продукції, %.

Статистична інформація за 2005—2015 рр., необхідна для побудови кореляційно-регресійної моделі, представлена в таблиці 2.

Важливим кроком є ідентифікація моделі, визначення її параметрів і рівня їхнього впливу на результуючий показник, оцінювання взаємозалежностей між статистичними ознаками.

Визначення параметрів регресійної моделі здійснюється за формулою:

$$\begin{pmatrix} a \\ \dots \\ a_n \end{pmatrix} = R^{-1} \begin{pmatrix} R \\ \dots \\ R_n \end{pmatrix} \quad (2),$$

де R — парні коефіцієнти кореляції;

R^{-1} — визначник оберненої кореляційної матриці.

У свою чергу, для розрахунку коефіцієнтів кореляції використовують формулу:

$$r = \frac{n \sum_{i=1}^n x_i y_i - \left(\sum_{i=1}^n x_i \right) \left(\sum_{i=1}^n y_i \right)}{\sqrt{n \sum_{i=1}^n x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2} \cdot \sqrt{n \sum_{i=1}^n y_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n y_i \right)^2}} \quad (3),$$

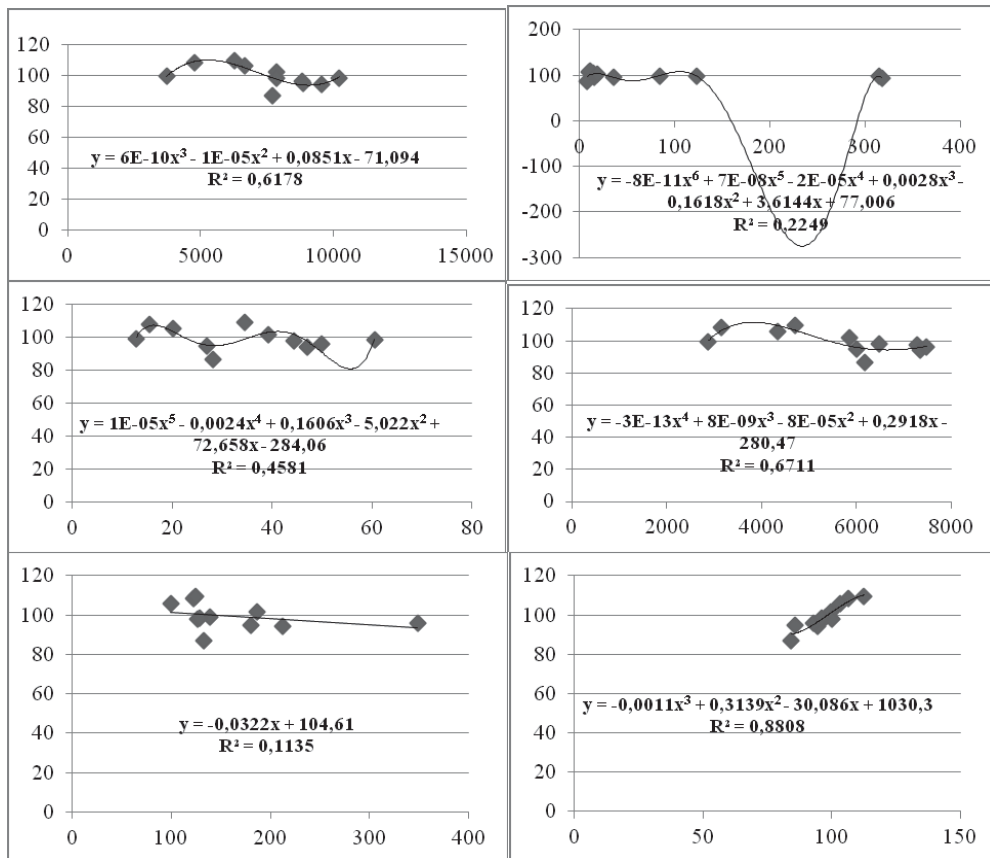

Рис. 2. Залежність рівня валового продукту Полтавського регіону від системи індикаторів інвестиційного розвитку

де x_i, y_i — значення відповідних показників;
 n — кількість спостережень.

Кореляційно-регресійна модель залежності динаміки валового регіонального продукту Полтавського регіону від індикаторів інвестиційного розвитку була побудована за допомогою програмного пакету STATISTICA 6, результати розрахунків і регресійна статистика наведені у таблиці 3 та на рисунку 2.

Як бачимо з результатів моделювання, найбільший вплив на динаміку валового регіонального продукту мають темп зростання обсягів промислової продукції, динаміка доходів населення регіону та питома вага підприємств, що займалися інноваціями. При цьому варто звернути увагу й на те, що у періоди зростання капітальних інвестицій за рахунок Державного бюджету та за рахунок власних коштів підприємств та організацій спостерігається зниження розміру валового регіонального продукту. Така тенденція є свідченням неефективного використання інвестиційних коштів, що потребує підвищення уваги до процесів розробки та реалізації інвестиційних проектів, забезпечення більш раціонального використання отриманих коштів, матеріально-технічних та інтелектуальних цінностей.

У результаті проведених досліджень встановлено, що основними причинами зниження інвестиційної привабливості вітчизняної економіки на національному та регіональному рівнях є:

— високий податковий і адміністративний тиск;

— нерозвиненість більшості ринкових інститутів — корпоративного сектору, ринку цінних паперів, ринку землі, ринку нерухомості;

— нестача оперативної інформації і внаслідок цього нерозвиненість зв'язків між суб'єктами ринку;

— низька конкурентоздатність багатьох українських товарів, що робить не вигідними вкладення в їх випуск [7];

— ускладнення соціально-економічної ситуації в країні, політична нестабільність, мінливість нормативно-правової бази;

— загострення фінансової кризи, девальвація національної валюти, підвищення фінансових ризиків [12].

ВИСНОВКИ

Отже, розвиток інвестиційної політики регіону для забезпечення умов підвищення його інвестиційної привабливості має враховувати: критерії вибору пріоритетів для державної підтримки інвестиційної діяльності за соціальною значимістю, економічними і технічними показниками; пріоритетні напрями інвестицій за соціальною значимістю, економічними і технічними показниками; заходи державної підтримки інвестиційної діяльності, критерії оцінки ефективності конкретних мір державної підтримки.

Література:

1. Асаул А. Систематизація факторів, що характеризують інвестиційну привабливість регіонів /

А. Асаул // Регіональна політика. — 2008. — № 2. — С. 53—62.

2. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: учебный курс / И.А. Бланк. — К.: Эльга-Н, Ника-Центр, 2001. — 448 с.

3. Данилишин Б. Проблеми та пріоритети регіонального розвитку України / Б. Данилишин // Економіка України. — 2005. — № 12. — С. 89—90.

4. Інвестиційна діяльність. Департамент економічного розвитку Полтавської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.gue.gov.ua>

5. Інвестиційна привабливість регіонів [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://pidruchniki.com/15800119/investuvannya>.

6. Крилов Д.В. Інвестиційні ризики в процесі розвитку організаційно-економічного механізму реалізації інвестиційних проектів на промислових підприємствах / Д.В. Крилов // Науковий вісник Херсонського державного університету. — 2015. — Вип. 11. — Ч. 3. — С. 67—70.

7. Кузьменко О. В. Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість регіонів України / О. В. Кузьменко // Економічний нобелівський вісник. — 2015. — № 1 (8). — С. 46—54.

8. Петкова Л. Муніципальні інвестиції та кредити: навч. посіб. [Електронний ресурс] / Л. Петкова, В. Проскурін. — Київ, 2006. — 158 с. — Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-90.html>

9. Петровська С.А. Оцінка інвестиційної привабливості регіону: порівняльний пофакторний аналіз / С.А. Петровська // Механізм регулювання економіки. — 2012. — № 2. — С. 90—97.

10. Про затвердження Методики розрахунку інтегральних регіональних індексів економічного розвитку. Наказ Держкомстату України № 114 від 15.04.2003 р.

11. Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів України 2014 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: investcenter.km.ua/.../reyting_investiciynoyi_privablivosti_regioniv_2014

12. Скринник Н.В. Фактори впливу на інвестиційний клімат регіону / Н.В. Скринник // Вісник Хмельницького національного університету. — 2010. — № 5, Т. 4. — С. 237—242.

13. Степаненко С.В. Інвестиційна привабливість регіонів та інноваційна політика в контексті сталого економічного зростання [Електронний ресурс] / С.В. Степаненко. — Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/.../10.pdf>

14. Терещенко Г.В. Проблеми розвитку та оптимізації інноваційної діяльності: регіональний аспект [Електронний ресурс] / Г.В. Терещенко // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. — 2012. — № 35 (2012). — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/ppei/.../Teres.pdf

15. Ушаков В.В. Сутність понять "інвестиційна привабливість регіону" та "інвестиційний клімат в регіоні" та фактори, що їх обумовлюють [Електронний ресурс] / В. В. Ушаков. — Режим доступу: http://lubbook.net/book_431_glava_1_Tema_1_

References:

1. Asaul, A. (2008), "Systematics factors that characterize the investment attractiveness of regions", *Rehionalna polityka*, vol. 2, pp. 53—62.

2. Blank, I.A. (2001), *Investitsionyi menedzhment [Investment management]*, Elha-N, Nyka-Tsentr, Kyiv, Ukraine.

3. Danylyshyn, B. (2005) "Problems and regional development priorities Ukraine", *Ekonomika Ukrayiny*, vol. 12, pp. 89—90.

4. Department of economic development Poltava Regional State Administration (2016), "Investments", available at: <http://www.gue.gov.ua> (Accessed 20 June 2016).

5. pidruchniki.com (2016), "Investment attractiveness of regions", available at : <http://pidruchniki.com/15800119/investuvannya> (Accessed 20 June 2016).

6. Krylov, D.V. (2015), "Investment risks in the development of organizational and economic mechanism of realization of investment projects in industrial", *Naukovyy visnyk Kherson'skoho derzhavnoho universytetu*, vol. 1, no. 3, pp. 67—70.

7. Kuzmenko, O.V. (2015), "Investment climate and investment attractiveness of regions of Ukraine", *Ekonomichnyy nobelivskyi visnyk*, vol. 1 (8), pp. 46—54.

8. Petkova, L. (2006), "Municipal investments and loans", available at : <http://www.info-library.com.ua/books-book-90.html> (Accessed 20 June 2016).

9. Petrovska, S.A. (2012), "Evaluation of investment attractiveness of the region: a comparative analysis of factor-specific", *Mekhanizm rehulyuvannya ekonomiky*, vol. 2, pp. 90—97.

10. State Statistics Committee of Ukraine (2003), "On approval of the method of calculating the integral index of regional economic development", available at : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN7184.html (Accessed 20 June 2016).

11. Khmelnytskyi regional center for investment and development (2015), "Rating of investment attractiveness of regions of Ukraine in 2014", available at: investcenter.km.ua/.../reyting_investiciynoyi_privablivosti_regioniv_2014 (Accessed 20 June 2016).

12. Skrynnyk, N. V. (2010), "Factors influencing the investment climate in the region", *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, 2010, vol. 5, pp. 237—242.

13. Stepanenko, S. V. (2016), "Investment attractiveness of regions and innovation policy in the context of sustainable economic growth", available at : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/.../10.pdf> (Accessed 20 June 2016).

14. Tereshchenko, H. V. (2012) "Problems of development and optimization of innovation: regional aspect", *Problemy pidvyshchennya efektyvnosti infrastruktury*, no. 35, available at : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/ppei/.../Teres.pdf (Accessed 20 June 2016).

15. Ushakov, V. V. (2016), The essence of the concepts of "investment attractiveness of the region" and the "investment climate in the region" and the factors that cause them available at: http://lubbook.net/book_431_glava_1_Tema_1_ (Accessed 20 June 2016).

Стаття надійшла до редакції 22.06.2016 р.